

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11Co/48/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2115201131
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Hýbelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2115201131.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci žalobcu: S. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q., ulica J. XX, právne zastúpený: JUDr. Tibor Sanák, advokát, so sídlom Trnava, nám. SNP č. 2, proti žalovanej: F. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q., U. X, právne zastúpená: JUDr. Barbora Šruteková, advokátka, so sídlom Trnava, Hlavná 44, o neúčinnosť právnych úkonov, o odvolaniach žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo 07. januára 2016, č.k. 11C/35/2015-101 a proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo 14. januára 2016, č.k. 11C/35/2015-106, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa, ktorým zamietol návrh žalobcu na nariadenie predbežného opatrenia m e n í tak, že nariaďuje predbežné opatrenie v znení: Žalovanej sa nariaďuje zdržať sa konania, ktorým by predala, darovala, založila, zaťažila byt č. X, na U. č. X v Q., nachádzajúci sa v katastrálnom území Q., obec Q., zapísaný na Okresnom úrade Trnava, katastrálnom odbore na LV č. XXXX ako stavba, súpisné číslo XXXX, na parcele č. 5680/94, bytový dom - XX bytových jednotiek - U. X,X,X, byty a nebytové priestory, byt vchod U. X, X. p., byt č. X, podiel priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu 7445/273619.

Napadnuté uznesenie, ktorým priznal žalobcovi čiastočné oslobodenie od súdnych poplatkov vo výške 60% poplatkovej povinnosti sa p o t v r d z u j e .

odôvodnenie:

Uznesením zo dňa 07. januára 2016 súd prvého stupňa zamietol návrh na predbežné opatrenie, ktorým žalobca požadoval uložiť žalovanej povinnosť zdržať sa konania, ktorým by predala, darovala, založila, zaťažila byt č. X, na U. č. X v Q., nachádzajúci sa v katastrálnom území Q., obec Q., zapísaný na Okresnom úrade Trnava, katastrálny odbor na LV č. XXXX ako stavby, súpisné číslo XXXX, na parcele č. 5680/94, bytový dom - XX bytových jednotiek - U. X,X,X, byty a nebytové priestory, byt vchod U. X, X. p., byt č. X, podiel priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu 7445/273619 a to do skončenia konania vo veci Okresného súdu Trnava č.k. 11C/35/2015. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanovením § 74 ods. 1, § 75 ods. 1,2,4,8, § 76 ods. 1 písm. e a f) a § 102 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení (ďalej len O.s.p.) a vecne názorom o nesplnení zákonných podmienok pre nariadenie predbežného opatrenia, keď žalobca sa v posudzovanej veci domáha nariadenia predbežného opatrenia z dôvodu obavy z ohrozenia výkonu súdneho rozhodnutia, ktoré má byť ešte len vynesené, dokonca o návrhu žalobcu na pripustenie zmeny návrhu zo dňa 28.12.2015, ktorým žalobu rozšíril o výrok zaväzujúci žalovanú zaplatiť mu konkrétnu sumu, nebolo doposiaľ rozhodnuté a preto v súčasnosti nie je možné konštatovať, že by aj uvedený výrok bol vôbec predmetom konania. Keďže predmetom konania doposiaľ nie je povinnosť žalovanej plniť žalobcovi, ani nie je osvedčené, že reálne môže dôjsť k vyneseniu takéhoto rozhodnutia, nie sú tu dôvody na vydanie predbežného opatrenia za účelom zabezpečenia budúceho výkonu súdneho rozhodnutia a preto ani nemohla byť osvedčená pravdepodobnosť existencie práva vo veci samej. Odhliadnuc od uvedeného ani v prípade, že by o návrhu na pripustenie zmeny návrhu bolo kladne rozhodnuté a teda predmetom konania by aj v súčasnosti bol výrok o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu 35.513,10 eur, nebolo by možné návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vyhovieť, nakoľko zo

skutočností tvrdených žalobcom nevyplývajú žiadne dôvody domnievať sa, že žalovaná má v úmysle s predmetným bytom nakladať, že by robila akékoľvek úkony smerujúce k zbaveniu sa predmetnej nehnuteľnosti alebo k jej zaťaženiu a žalobca ani tvrdením a už vôbec nie akýmkoľvek listinným dôkazom neosvedčil, že žalovaná robí kroky smerujúce k nakladaniu s predmetnou nehnuteľnosťou, pričom samotné ničím nepodložené tvrdenie žalobcu, že na žalovanú by mohol byť vyvíjaný veľký tlak na opätovné prevedenie na tretiu osobu (resp. príbuzného), ktorému tlaku by ťažko odolávala, nie je dostatočným osvedčením okolnosti významnej pre dočasnú úpravu pomerov účastníkov a to ani s poukazom na to, že povinná D. Q. už previedla pôvodné členské práva k bytu na žalovanú. Navyše v uvedenej nehnuteľnosti má žalovaná hlásený trvalý pobyt a táto jej slúži na bývanie, ktorá skutočnosť v spojení s tým, že žalobca nijako neosvedčil úkony žalovanej smerujúce k nakladaniu s bytom, prípadne k jeho zaťaženiu viedlo súd k úvahe, že takéto počínanie žalovanej je bez ďalšieho málo pravdepodobné.

Uznesením zo dňa 14.01.2016, č.k. 11C/35/2015-106 súd prvého stupňa priznal žalobcovi čiastočné oslobodenie od súdnych poplatkov a to vo výške 60% poplatkovej povinnosti. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ustanovenia § 138 ods. 1, 2, 5 O.s.p., keď dospel k záveru, že pomery žalobcu neodôvodňujú oslobodenie od súdnych poplatkov v celom rozsahu. Príjem žalobcu a spoluposudzovaných osôb (t.j. manželka), je nad hranicou životného minima, keď ako vyplýva z § 2 a 3 zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení, suma životného minima pre túto rodinu je v súčasnosti 517,12 eur. Žalobca tak nepreukázal, že jeho osobné, majetkové a sociálne pomery sú také, že mu objektívne neumožňujú zaplatiť súdny poplatok za návrh, nejedná sa u neho o sociálne slabú fyzickú osobu a po zohľadnení osobných a rodinných pomerov a najmä výšky súdneho poplatku, ktorý predstavuje 2.230 eur, berúc do úvahy, že v predmetnej veci nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva dospel súd prvého stupňa k záveru, že povinnosť platiť súdne poplatky vo výške 40% v uvedenom prípade nespôsobuje u žalobcu nemožnosť dovoliť sa svojho práva na súde a je tu dôvod iba na čiastočné oslobodenie od súdnych poplatkov.

Proti obojm uzneseniam podal včas odvolania žalobca, v oboch prípadoch s návrhom na ich zmenu vyhovením obojm jeho návrhom v celom rozsahu.

Uzneseniu o zamietnutí návrhu na predbežné opatrenie vytykal formalistický prístup súdu, ktorý je v rozpore s článkom 46 Ústavy Slovenskej republiky a článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, garantujúcim mu právo na súdnu ochranu a na spravodlivé súdne konanie, keď súd zamietnutie jeho návrhu zdôvodnil tým, že zatiaľ nebolo súdom rozhodnuté o návrhu žalobcu na pripustenie zmeny návrhu vo veci samej zo dňa 28.12.2015, ktorým rozšíril žalobu o výrok zaväzujúci žalovanú zaplatiť mu konkrétnu sumu a z uvedeného dôvodu preto v súčasnosti nie je možné konštatovať, že by predmetom konania vôbec bol aj uvedený výrok. V skutočnosti žalobca zmenu návrhu spolu s návrhom na nariadenie predbežného opatrenia ako aj spolu s návrhom na oslobodenie od súdnych poplatkov navrhol vo svojom podaní zo dňa 28.12.2015, doručenom súdu dňa 29.12.2015 a to v lehote stanovenej na to súdom a predpokladal, že súd najskôr rozhodne o zmene návrhu, potom o predbežnom opatrení a následne o oslobodení od súdnych poplatkov, v ktorom poradí aj žalobca napísal svoje podania na súd. Pokiaľ súd konal v inom poradí a síce dňa 07.01.2016 rozhodol najskôr o predbežnom opatrení, dňa 14.01.2016 rozhodol o oslobodení od súdnych poplatkov a o zmene návrhu rozhodne zrejme v krátkom čase (pričom sa dá predpokladať, že zmenu žaloby v zmysle podania žalobcu pripustí, nakoľko táto bola vykonaná v zmysle vysloveného predbežného názoru prvostupňového súdu dňa 01.12.2015, s ktorým sa žalobca stotožnil a na jeho základe žalobu aj upravil, pričom vzhľadom na znenie § 42b ods. 4, veta za bodkočiarkou Občianskeho zákonníka žiaden iný spôsob žalovania neprichádza do úvahy), bolo by preto nespravodlivé, aby len kvôli tomu, že súd zvolil iný postup pri rozhodovaní o jeho troch návrhoch, zamietol návrh na nariadenie predbežného opatrenia s poukazom na to, že ešte nebolo o návrhu žalobcu na zmenu žaloby rozhodnuté. V predmetnej veci ide o to, že je potrebné zabezpečiť nejaký majetok, z ktorého by žalobca reálne mohol získať sumu 35.513,10 eur, ktorá mu bola priznaná právoplatným rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 25.09.2013, č.k. 9C/191/2005. Je pritom presvedčený, že D. Q. ho pod tlakom súdneho rozhodnutia vyplatí sumou 35.513,10 eur, len musí byť presvedčená, že nemá šancu únikovo disponovať predmetným bytom a toto presvedčenie získa iba vtedy, ak súd vyhovie jeho návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. Žalobca bol toho názoru, že osvedčil, že prípadný budúci výkon rozhodnutia je ohrozený, toto ohrozenie je reálne a hrozí bezprostredne.

Odvolaním proti uzneseniu o iba čiastočnom priznaní oslobodenia od súdnych poplatkov sa žalobca domáhal zmeny rozhodnutia tak, že mu súd prisúdi plné oslobodenie, namietajúc aj v prípade tohto rozhodnutia formalizmus súdu pri posudzovaní jeho osobných, majetkových a rodinných pomerov, keď súd predovšetkým opomenul vziať do úvahy podstatu samotného sporu medzi žalobcom a žalovanou (jeho dcérou), a síce, čo bolo jeho príčinou, kto ho zaviniel a aké kroky pritom robil, kto je v tomto konaní poškodený a kto sa domáha svojho práva, súdu ďalej vytkol nesprávnosť záveru o jeho pomeroch, keď súd síce vychádzal správne z konštatovania, že žalobca má štyri vyživovacie povinnosti na svoje vlastné deti a v starostlivosti má ďalšie dve deti z toho jedno maloleté, ďalej však súd vychádzal z nesprávne prepočítaného príjmu žalobcu vo výške 1.987,86 eur netto, tiež z nesprávneho zistenia, že žalobca vlastní motorové vozidlo (hoci toto patrí jeho manželke), ďalej potom súd nedostatočne zohľadnil jeho vysoké náklady so zabezpečením práce, výkonom práce, cestovným, ubytovaním a stravovaním v zahraničí, po uhradení ktorých mu na zabezpečenie rodiny zostáva minimálna suma, a nevzal do úvahy ani zvýšené úsilie žalobcu, ktoré musel vyvinúť na to, aby sa jeho rodina zbavila dlhov a dokázala aspoň na minimálnej úrovni existovať. Navyše súd nedal jeho pomery do súvisu s podstatou sporu, zavineného výlučne matkou žalovanej D. Q., ktorá ignoruje už 9 rokov právoplatný rozsudok súdu z vyporiadania ich manželstva a taktodonútila žalobcu ďalej sa súdiť, aby si uchoval nádej na zaplatenie sumy priznanej mu týmto rozhodnutím.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - účastník konania (§ 201 a § 204 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiam, proti ktorým je tento opravný prostriedok prípustný (§ 201 a § 202 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenia v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolaní (§ 212 ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že prvé z napadnutých uznesení a to uznesenie o zamietnutí predbežného opatrenia nemožno považovať za vecne správne predovšetkým v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci zo strany súdu prvého stupňa, zatiaľ čo druhé z napadnutých uznesení, teda uznesenie o nepriznaní úplného oslobodenia od súdnych poplatkov je vecne správne.

V prejednávanej veci žalobca disponuje právoplatným rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 25.09.2013, č.k. 9C/191/2005-753, ktorým súd vyporiadal jeho bezpodielové spoluvlastníctvo s matkou žalovanej D. Q. a túto zaviazal vyplatiť mu titulom vyporiadania sumu 35.513,10 eur do 30 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku, pričom povinná na jeho výzvu dodnes nič neplnila. Žalobca po zistení, že D. Q., inak nemajetná, previedla na ich dcéru - žalovanú členské práva k družstevnému bytu, ktorý bol medzi bývalými manželmi predmetom majetkového vyporiadania, a po zistení, že žalovaná tento byt následne od bytového družstva odkúpila, podal na súd žalobu vo veci samej o neúčinnosť právnych úkonov a následne po tom, čo súd na pojednávaní dňa 01.12.2015 vyslovil predbežný právny názor, pristúpil ku korekcii pôvodného znenia žaloby (ktorou sa domáhal 1. neúčinnosti jednak právneho úkonu, ktorým D. Q. previedla na žalovanú členské práva k predmetnému bytu a jednak 2. neúčinnosti následného právneho úkonu, ktorým žalovaná odkúpila tento byt od bytového družstva) tak, že vzal späť žalobu v časti týkajúcej sa neúčinnosti právneho úkonu, ktorým žalovaná odkúpila byt od bytového družstva a rozšíril žalobu o výrok, požadujúci zaviazanie žalovanej na zaplatenie žalobcovi sumy 35.513,10 eur. Spolu s týmto procesným návrhom sa domáhal jednak oslobodenia od súdnych poplatkov a jednak aj nariadenia predbežného opatrenia, ktorým by súd zakázal žalovanej nakladať s týmto bytom, ktorého potrebu zdôvodňoval nebezpečenstvom bezprostredne hroziacej ujmy spočívajúcej v tom, že povinná D. Q. v snahe ukrátiť uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky by mohla na žalovanú vyvíjať veľký tlak, ktorému by ťažko odolávala, aby byt previedla na tretiu osobu alebo na príbuzného. V odvolaní potom žalobca uviedol, že z okolností prevodu predmetného bytu vyplýva, že žalovaná sa stala iba jeho formálnou vlastníčkou v dôsledku právnych úkonov jej matky robených pod tlakom možnej exekúcie zo strany žalobcu, ktoré poukazujú na reálnu hrozbu, že rovnako bude jej matka postupovať aj v súčasnosti a prostredníctvom dcéry prevedie byt na tretiu osobu (tu žalobca poukázal na vyjadrenia starého otca žalovanej na pojednávaní, z ktorých vyplýva, že k prevodu malo dôjsť z obavy pred exekúciou).

Pokiaľ ide o uznesenie zo dňa 07.01.2016, odvolací súd nezdieľa názor súdu prvého stupňa, podľa ktorého by podmienka nesplnenia zákonných podmienok pre nariadenie predbežného opatrenia bola naplnená už samotnou skutočnosťou, že podľa aktuálne zadaného predmetu konania vo veci samej (keď nie je ešte predmet rozšírený o výrok zaväzujúci žalovanú zaplatiť žalobcovi konkrétnu sumu, nakoľko súd ešte doposiaľ nerozhodol o návrhu žalobcu na pripustenie zmeny návrhu) a v súčasnosti tak nie je možné konštatovať, že by aj uvedený výrok bol vôbec predmetom konania. Odvolací

súd je toho názoru, že pokiaľ aj o návrhu na rozšírenie konania nebolo ešte rozhodnuté, nie je možné na tejto okolnosti založiť rozhodnutie o zamietnutí návrhu na nariadenie predbežného opatrenia a to jednak z dôvodov oprávnene namietaných odvolateľom a síce, že nemôže byť na ujmu žalobcu, ak súd o jeho podanom návrhu doposiaľ nerozhodol a potom najmä z dôvodu, že prípadnému nariadeniu predbežného opatrenia v zásade táto okolnosť nebráni, pokiaľ je z návrhu na nariadenie predbežného opatrenia (alebo z doterajšieho konania ako je tomu v uvedenom prípade) zrejmé, čoho sa žalobca mieni domáhať vo veci samej za účelom zistenia, či je splnená podmienka vecného súvisu navrhovaného predbežného opatrenia s predmetom konania vo veci samej. Tu odvolací súd poukazuje na zákonom požadované náležitosti návrhu na nariadenie predbežného opatrenia: náležitosti podľa § 79 ods. 1 O. s. p., ktoré možno použiť len primerane, opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia, uvedenie podmienok dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy a čoho sa navrhovateľ mieni domáhať návrhom vo veci samej. Pomenovanie predmetu konania vo veci samej ešte pred rozhodnutím súdu o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia má zabrániť aj tomu, aby sa obchádzal účel ochrany predbežnými opatreniami, teda len dočasná úprava pomerov účastníkov a aby tak nešlo docieľiť sledovaný účel práve prostriedkom dočasnej ochrany práv bez toho, aby bol ten, kto sa domáha nariadenia predbežného opatrenia nútený viesť aj konanie vo veci samej vrátane dokazovania zameraného na to, či skutočnosti v štádiu rozhodovania o predbežnom opatrení len osvedčované, budú následne aj preukázané. Práve zamedzeniu návrhom na predbežné opatrenie, podávaným s takýmto cieľom, ako aj zabezpečeniu reálnych podmienok na to, aby súdy mohli tiež uložiť pri nariadení predbežného opatrenia jeho navrhovateľovi povinnosť začať konanie vo veci samej (ak takéto konanie už neprebíha) a to s následkom zániku predbežného opatrenia pri nespĺnení súdom uloženej povinnosti v ním určenej lehote (v tejto súv. por. aj § 76 ods. 3 a § 77 ods. 1 písm. a/ O. s. p.) slúži i zorientovanie sa súdu v tom, aké požiadavky mieni (a či vôbec) navrhovateľ predbežného opatrenia uplatňovať návrhom vo veci samej (žalobou). V danom prípade žalobca v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia dostatočne ozrejmil, čoho sa mieni domáhať návrhom vo veci samej, tento už je podaný na súd v podobe pozmeňovacieho návrhu, ktorým žiada od žalovanej zaplatať mu sumu 35.513,10 eur. Z uvedeného je vecný súvis oboch návrhov nesporný a skutočnosť, že o ňom súd zatiaľ nerozhodol je z hľadiska posúdenia dôvodnosti návrhu na nariadenie predbežného opatrenia irelevantná.

Odvolací súd sa rovnako nestotožnil so súdom prvého stupňa v tom, že by žalobca v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia žiadnym spôsobom neosvedčil nevyhnutnosť ním navrhovanej dočasnej úpravy pomerov. Ustanovenia O.s.p. citované v odôvodnení napadnutého uznesenia súdu prvého stupňa vymedzujú možnosť nariadenia predbežného opatrenia nielen vtedy, ak je tu tzv. všeobecná potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov, ale aj vtedy, ak sa má zabezpečiť reálna vykonateľnosť súdneho rozhodnutia. V prípade predbežných opatrení slúžiacich zamedzeniu obavy z ohrozenia výkonu rozhodnutia potom zabezpečením reálnej vykonateľnosti súdneho rozhodnutia treba rozumieť opatrenia spôsobilé odvrátiť stav, pri ktorom by v dôsledku možného počínania z rozhodnutia povinnej osoby (ďalej tiež „povinný“), obvykle aj v súčinnosti s inými osobami stojacimi mimo okruh účastníkov konania v konkrétnej veci mohlo dôjsť buď k úplnému vylúčeniu možnosti osoby z rozhodnutia oprávnenej (ďalej tiež „oprávnený“) úspešne sa domôcť núteného splnenia uloženej povinnosti, alebo prinajmenšom k podstatnému sťaženiu prístupu oprávneného k uplatneniu takejto možnosti (oboje za predpokladu, že navzdory existencii vykonateľného rozhodnutia povinný odmietne uloženú povinnosť splniť dobrovoľne). Existencia takejto obavy nie je síce prítomnou vždy, na jej prítomnosť však nemožno usudzovať len z vyvíjania povinným aktivít týkajúcich sa či už jeho majetku, alebo iných faktorov podmieňujúcich schopnosť splnenia povinnosti (o ktorú v konaní ide), ale v širších súvislostiach. Tými je napr. vo vzťahu k majetku spôsobilému na uspokojenie pohľadávky tvoriacej predmet sporu otázka existencie iného majetku povinného, teda konkrétne aj vyhodnotenie, či po naplnení hroziacej obavy zbavenia sa povinným nejakého majetku tomuto ostane ešte nejaký iný majetok, spôsobilý poslúžiť potenciálnemu exekučnému vymoženiu prisúdenej pohľadávky. V prípadoch nakladania s vlastníckym právom k nehnuteľnostiam totiž v zásade platí, že ak by povinný už urobil právny úkon smerujúci k zbaveniu sa ním vlastníctva; niet tu prakticky žiadneho efektívneho prostriedku schopného zabrániť aj evidenčnej zmene vlastníckeho práva v katastri. Práve preto robenie faktických úkonov smerujúcich k prevodu vlastníctva (ktorých absencia v prejednávanej veci bola konštatovaná súdom prvého stupňa a jej dôsledkom zamietnutie návrhu na nariadenie predbežného opatrenia), pritom nemá na potrebu úpravy pomerov predbežným opatrením zásadný vplyv.

Pri nazeraní na posudzovanú vec aj z tohto uhla pohľadu potom z obsahu spisu síce priamo nevyplývajú kroky, ktoré by žalovaná otvorene podnikala smerom k zbaveniu sa majetku (predmetného bytu), v

tomto prípade podľa obsahu spisu prvostupňový súd mal za osvedčené, že žalobca má od r. 2014 voči pôvodnej vlastníčke bytu D. Q. prisúdené právo na zaplatenie sumy 35.315,10 eur (čo vyplýva z právoplatného rozsudku Okresného súdu Trnava č.k. 9C/191/2005-753), súčasne z vyjadrení D. Q. v konaní vo veci samej vyplýva, že táto mu doposiaľ z dlžnej sumy nič nevyplatila a nemá v úmysle tak urobiť (nikdy neverila, že by tak mala naozaj urobiť, vždy verila, že sa so žalobcom dohodnú), pričom jediným majetkom, z ktorého bolo možné uspokojiť žalobcovu pohľadávku je predmetný byt. D. Q. previedla počas prebiehajúceho konania o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov členské práva k predmetnému bytu bez vedomia žalobcu na dcéru účastníkov konania -žalovanú, žalobca odporuje tento právny úkon a v súčasnosti rozšíril žalobu tak, že sa mieni domáhať aj uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť mu sumu 35.315,10 eur. Z výpovedí osôb, vypočutých na pojednávaní vo veci samej (žalovanej, D. Q., D. J. -starého otca žalovanej) vyplynulo, že proces prevodu bytu na žalovanú zrealizovala D. Q. (žalovaná iba podpisovala dokumenty) za finančnej pomoci svojho otca a to z dôvodu, že sa dozvedeli, že prostredníctvom bytu má byť exekučne uspokojená pohľadávka žalobcu voči D. Q.. Toto faktické potvrdenie úmyslu D. Q. vyhnúť sa uspokojeniu pohľadávky žalobcu z predmetného bytu plneniu dlhu, ktoré sa aj pretavilo do realizácie žalobou napadnutého prevodu bytu, spolu s okolnosťou, že niet iného majetku, z ktorého by v prípade úspešnosti žaloby praktickej nemajetnosti žalovanej, ktorá je študentkou (aj jej matky) je postačujúce a činí predbežné opatrenie dôvodným z hľadiska potreby zachovania stavu vecí existujúceho tu v čase začatia konania, teda pre zabezpečenie navrhovateľovi predbežného opatrenia reálneho prístupu k právu na spravodlivé a tzv. bezprietahové súdne konanie.

Odvolačný súd tak na rozdiel od súdu prvého stupňa, dospel k záveru, že sú tu splnené podmienky na nariadenie predbežného opatrenia a preto napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa ust. § 220 O.s.p. zmenil tak, že návrhu žalobcu vyhovel a predbežné opatrenie nariadil tak, ako je to uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Predmetom posudzovania odvolacieho súdu potom bolo preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorým žalobcovi nepriznal úplné oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, ale iba čiastočné.

Podľa § 138 ods. 1 O.s.p., na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť, poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú.

Pri posudzovaní odvolania žalobcu podľa obsahu je zrejmé, že podstatnou je v ňom námietka, že súd prvého stupňa nesprávne posúdil zistený skutkový stav a pri aplikácii ustanovenia § 138 ods. 1 O.s.p. dospel k nesprávnemu záveru o splnení podmienok iba pre čiastočné pre oslobodenie od súdneho poplatku.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Pre vyhovieť návrhu účastníka na oslobodenie od súdneho poplatku je v zmysle § 138 ods. 1 O.s.p. potrebné, aby súčasne boli splnené dve podmienky, a to že: 1/ oslobodenie je odôvodnené pomermi žiadateľa a 2/ nejde o prípad svojvoľného alebo zrejme bezúspešného uplatňovania alebo bránenia práva. Ak z týchto podmienok nie je splnená čo i len jedna, nemožno žiadosti vyhovieť. V danom prípade súd prvého stupňa nevyhovel žiadosti navrhovateľa z dôvodu nesplnenia prvej podmienky, keď dospel k záveru, že navrhovateľ nepreukázal existenciu takých majetkových pomerov, ktoré by priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov odôvodňovali. Zákon nevysvetľuje bližšie obsah pojmu "pomery účastníka", bezpochyby však musí ísť o pomery majetkové, majúce základ v okolnostiach, ktoré nie sú len dočasnej či prechodnej povahy a ktoré odôvodňujú záver, že ako poplatník celkom, či sčasti nemôže splniť poplatkovú povinnosť alebo že jej splnenie od neho nemôže spravodlivo žiadať.

Účastník konania, pokiaľ sleduje dosiahnutie úspechu svojej žiadosti, musí súdu vierohodným spôsobom preukázať svoje pomery rozhodujúce pre posúdenie opodstatnenosti jeho žiadosti (splniť si povinnosť tvrdenia a preukázania svojich nepriaznivých pomerov). Odvolací súd v prejednávanej veci nespochybňuje peripetie žalobcu spojené s dlhotrvajúcim súdnym sporom smerujúcim k usporiadaniu majetkových práv a povinností s bývalou manželkou po rozvode ich manželstva a pripúšťa, že tieto

okolnosti mali na neskoršiu situáciu žalobcu istý (môžbyť i nezanedbateľný) vplyv, napriek tomu nemožno u neho hovoriť o nepriaznivej finančnej situácii. Z obsahu spisového materiálu vyplynulo, že žalobca sa proti žalovanej rozšíreným návrhom domáha zaplata sumy 35.513,10 eur, v súvislosti s čím mu vznikla poplatková povinnosť vo výške 2.130,50 eur (súd prvého stupňa nesprávne uviedol 2.230 eur). Žalobca, ako vyplýva z dokladovania jeho osobných a majetkových pomerov, je od 07.01.2015 zamestnaný v Nemecku ako zvárač, kde podľa predložených výplatných dokladov dosahuje priemerný príjem netto 1.885,25 eur, je ženatý, žijú s manželkou, ktorá zarába cca 380 eur netto v rodinnom dome vo vlastníctve jeho rodičov, dlhy nemá žiadne. Je nemajetný, jeho manželka vlastní motorové vozidlo WV Touran. Práca v zahraničí je spojená so značnými výdavkami, na cestovanie do zamestnania utratí 450 eur mesačne, na bývanie v Nemecku 350 eur, okrem toho platí výživné na 4 deti v celkovej výške 513 eur, takže po ich odpočítaní mu zostane príjem netto cca 572 eur. Rodine tak spolu s príjmom manželky zostane na živobytie 952 eur, z ktorého však aj podľa názoru odvolacieho súdu dokáže rodina vyžiť bez existenčných problémov, a to aj pri vynakladaní sumy 300 eur na náklady spojené s bývaním a pri zabezpečovaní primeraného uspokojovanie potrieb rodiny vrátane dvoch detí žalobcu (z toho jedno maloleté) ktoré má v osobnej starostlivosti. Ako neopodstatnené sa potom javí tvrdenie žalobcu, že po odpočítaní jeho výdavkov na prácu v zahraničí mu zostáva len minimálna suma na zabezpečenie rodiny, tu na porovnanie súd uvádza, že životné minimum rodičov s jedným zaopatreným plnoletým dieťaťom a jedným nezaopatreným dieťaťom je 564,89 eur mesačne, zatiaľ čo rodine žalobcu zostane dokonca aj po uhradení pravidelných mesačných výdavkov spojených s bývaním suma vyššia a síce 652 eur, pričom možno tiež dôvodne usudzovať aj na poberanie prídavkov na deti a tiež (minimálne v prípade maloletého dieťaťa) na poberanie výživného zo strany druhého povinného rodiča, ktoré príjmy neboli ani brané v úvahu.

Preto ani odvolací súd nemohol pristúpiť na argumentáciu snažiacu sa presvedčiť o neschopnosti žalobcu zaplatiť akýkoľvek súdny poplatok (zvlášť ak ťažkosť so zaplatením možno vyriešiť aj poskytnutím dlhšej lehoty na zaplata poplatku alebo umožnením účastníkovi tento zaplatiť v primeraných splátkach). Z uvedeného dôvodu odvolací súd po preskúmaní napadnutého uznesenia dospel k záveru, že správny bol postup súdu prvého stupňa, keď žalobcovi priznal iba čiastočné oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, keďže tento nepreukázal splnenie podmienok na úplné oslobodenie od súdnych poplatkov.

Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam preto odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania potom odvolací súd (rovnako ako pred ním ani súd prvého stupňa o trovách konania prvostupňového) nerozhodoval, pretože rozhodovanie o takej otázke je vyhradené až konečnému rozhodnutiu v už prebiehajúcim konaní vo veci samej (§ 145 O. s. p.).

Uvedené rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.